

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Dolleris, Andreas.; af Andreas Dolleris.

Titel | Title:

Arbejdets Ære : nye Digte

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : F.H. Eibes Boghandel, 1892

Fysiske størrelse | Physical extent:

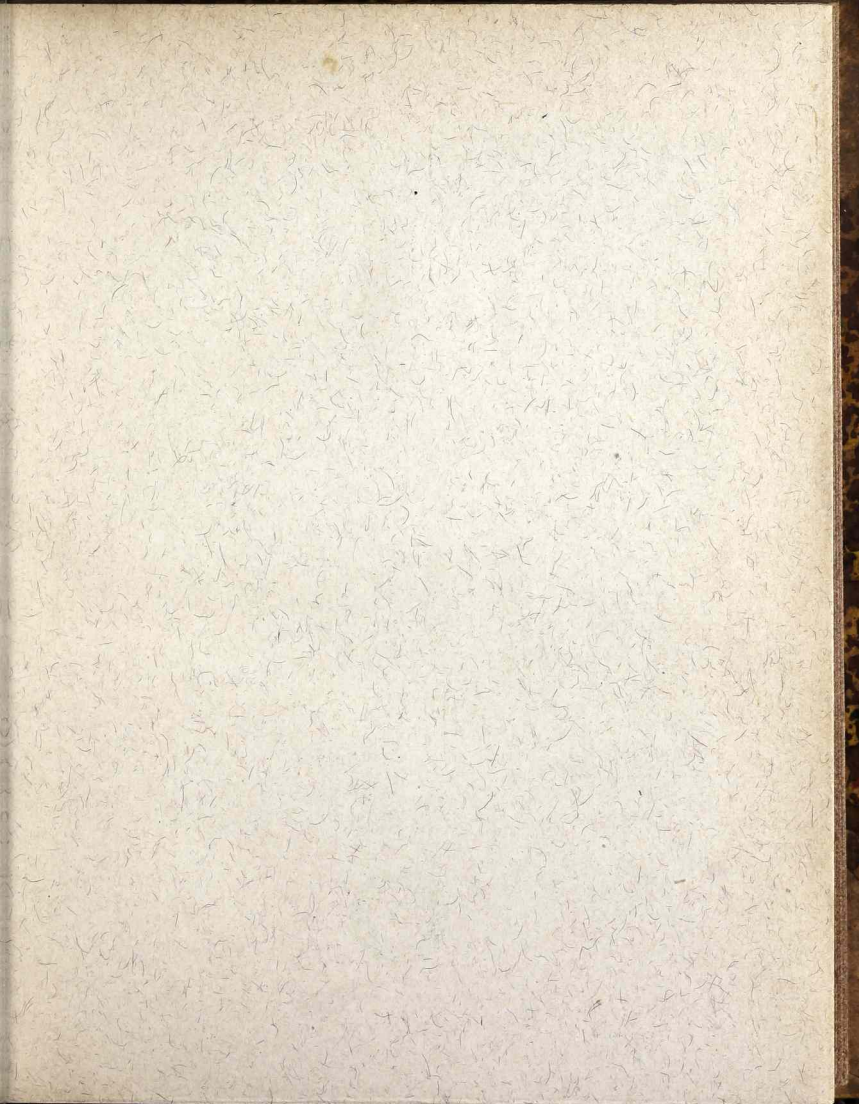
144 s. :

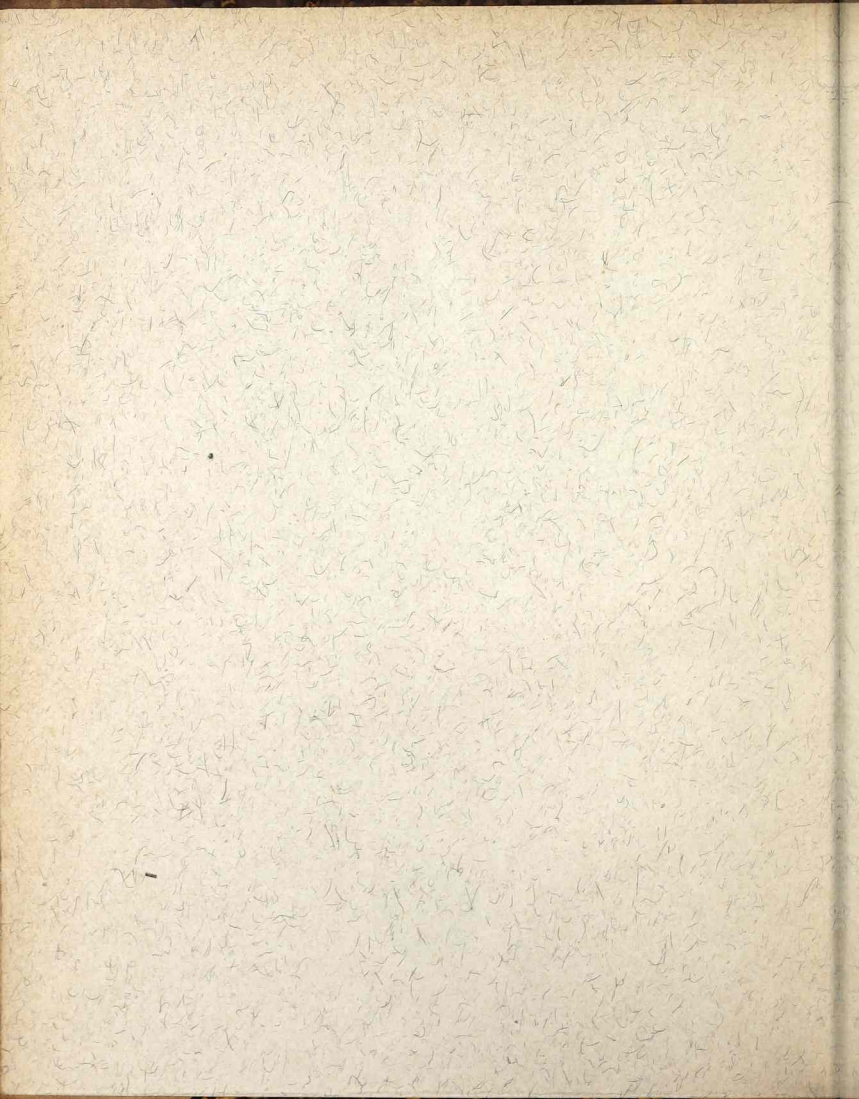
DK

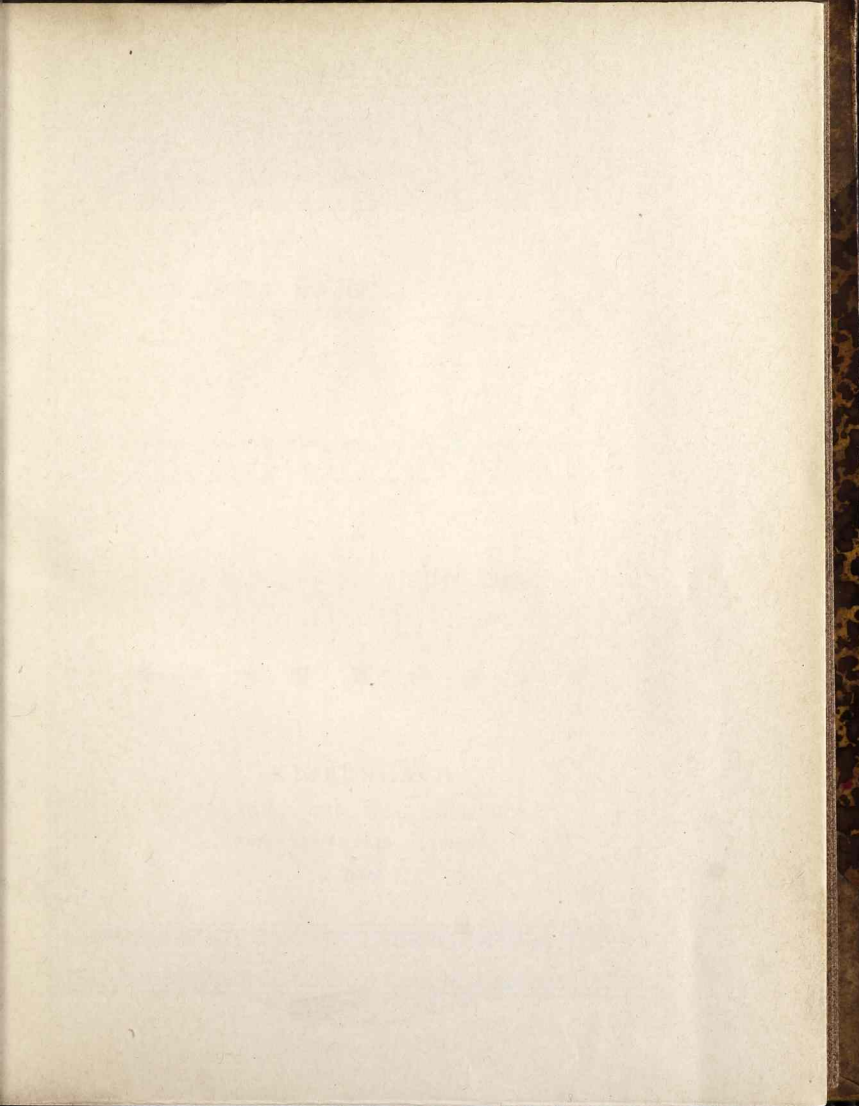
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

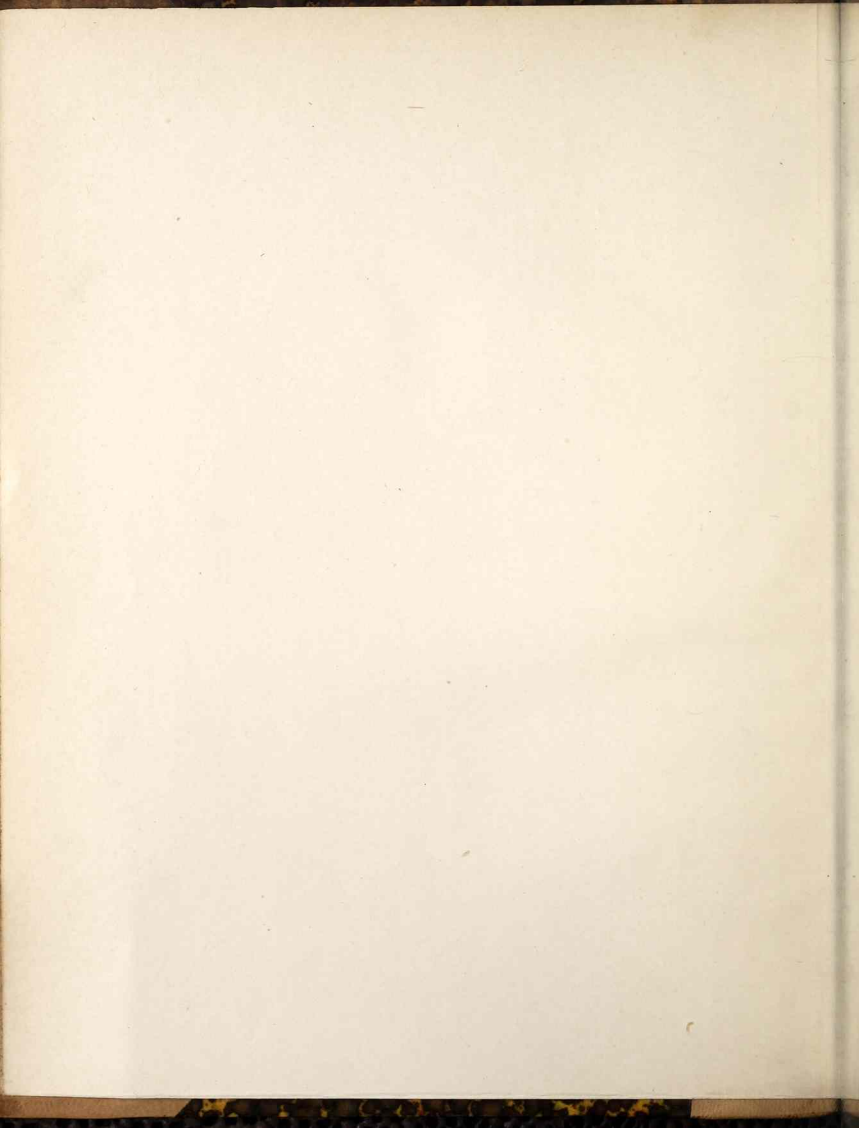
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Andreas Dølleris

ARBEJDETS ÆRE

Nye Digte

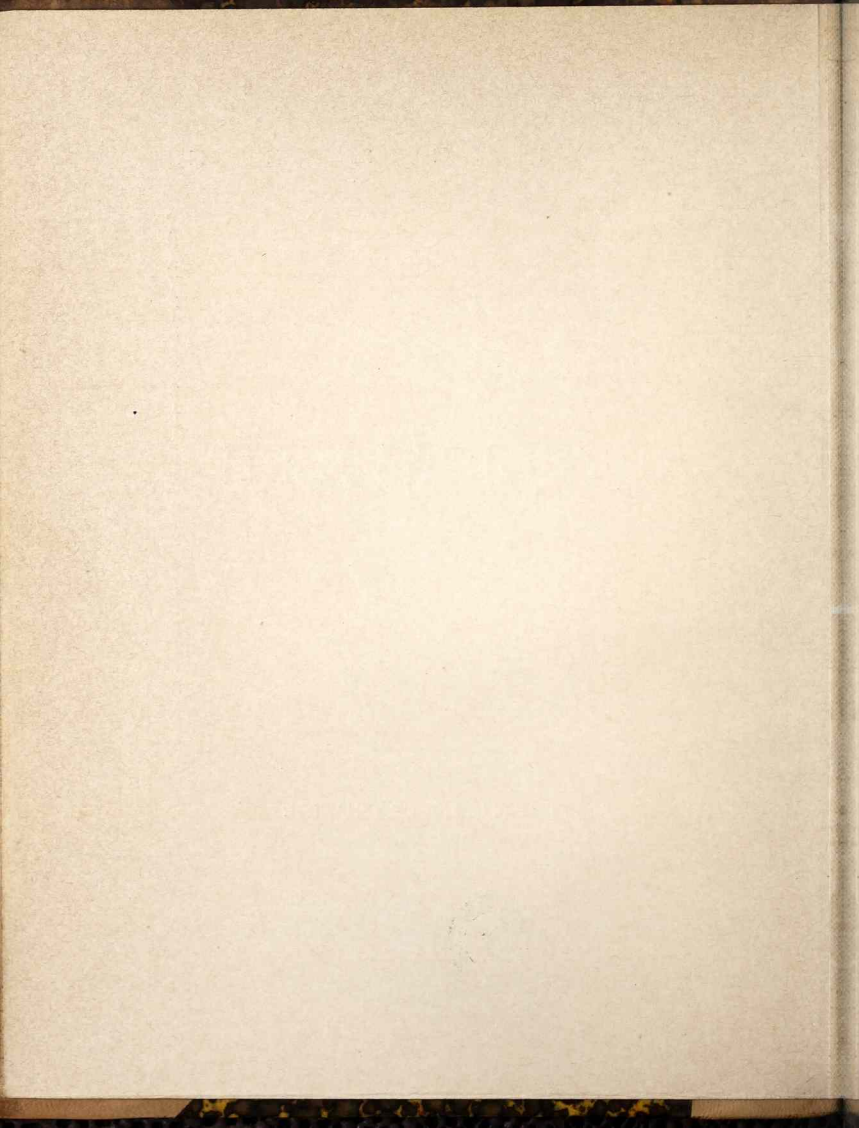

KJØBENHAVN

FORLAGT AF F. H. EIBES BOGHANDEL

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1892

17. Aug. 92

Andreas Dölleris.

ARBEJDETS ÆRE

NYE DIGTE

AF

ANDREAS DOLLERIS

KJØBENHAVN

FORLAGT AF F. H. EIBES BOGHANDEL

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1892.

INDHOLD.

I. HVERDAGENS TEXTER.

	Side
Forposter	7
»Frelsens Hær«	10
Nørreskoven ved Vejle.	14
»Det jydsk Paradis«.	18
Og stod jeg enevældig som Diktator —	20
Knæfald.	22
Til Carl Snoilsky.	25
Til Professorinde C. Kaalund.	29
Engle for Ploven.	30
De Maalløse tale	34
En lystig Sang —	36
Og ejed jeg Stormens Lunger —	38
Forjættelse	40
Godt Mod!	41
Højmesse-Text.	43
Hvad der holder vor Sjæl ilive	46
Til Vittorio Emanuele	48
Til En, hvis Tanke ledes	51
Der dannes Kar til Ære	52
Nomina sunt odiosa	53
Til Peter Schram	55
Til Emil Poulsen.	56
Jeg ved, der er Lykke i Menneskers Huse.	57
Min unge Veninde.	60
Snart lukkes Rosenhaven —	63
Paa Dommens Dag holdes Regnskab	66

II. FESTSANGE.

	Side
Danmark	71
Vor Ungdom og vor Fremtid	74
» Stenene raabere	79
Den store Timetabel	82
Mens Atlanterhavet synger sin evige Verdenssang	85
Johannes Carsten Hauch	88
Bøgernes Verden	92
Paa Marienlyst	95
Vor Fortids Arbejdssaga	98
Folkenes Verdenssprog	101
Bøgernes Armée	103
Vinding Folkehøjskole	107
Sønderjyderne	118

III. TIL MINE TO.

Naar Dagens Vexelløb er endt	123
Kom til mig!	124
Vi mødtes —	125
Aftenvandring	127
Til Hende stod mine Tanker	129
Jeg var i Sværtegade —	131
Derude bølger Rugen	135
En Sang om Ludvig Adolph	137
11. August 1890	139
Hos Dig	141
Naar Verden ser paa mig med lyse Øjne —	143

I.

HVERDAGENS TEXTER.

Vil du synge til Hverdagens Ære,
maa du vælge en festlig Text —

FORPOSTER.

Mens, som Karusseller,
der svajer og svinger, —
og mens, som Libeller
med guldpure Vinger,
der dandser en Flok
i de oplyste Sale
under Latter og Skjæmt
og flagrende Tale, —

Da staar der som Forposter
ude i Kjæden
en Række, langt borte
fra Jublen og Glæden:

Det er den, der har Vagt
ved Maskinernes Stempel;
det er den, der bygger
paa Samfundets Tempel.

Det er den, der maa hamre
og pløje og skove, —
der rastløs maa stræbe,
mens Andre kan sove, —
der skal skabe vor Lykke
og væрге vor Skandse,
imedens Libellerne
sværme og dandse.

Og synes hin Kjæde
fortyndet og svag,
der vinder dog Palmen
den yderste Dag!
Det er *den*, mit Levnet,
min Tale skal prise:
Den vies min Rhythme,
den digtes min Vise!

Og hvis jeg blev stillet
som Post for Gevær
i Arbejdets evige
Frelserhær, —
jeg kjender min Pligt
i Sollys, i Slud:
Til Kjædens Formering
raaber Vagten jeg ud!

„FRELSENS HÆR.“

Det hændes nu, som fordum,
at Tiden kræver Mandtal,
at Tropperne skal mønstres
i et uhyre Antal:
Naar Landet er i Vaande,
naar Folket er i Ve,
skal vi samle og beaande
en talløs Armée!

Lad Trommerne da røres,
lad bølge vor Standart!
saa over Verden høres
vort Navn og vor Art
Hver Alder og hver Evne
til Hæren skal hverves,
og den skal sætte Stævne,
hvad ej skal fordærves!

Dens Rækker, de skal fylkes
fra Godser og fra Huse;
men Æres-Uniformen
er Arbejdsmandens Bluse.

Og han, der kun kan stave
møjsomt i sin Bog,
skal staa i lige Linje
med den lærde Filolog.

Og Præsten i sin Kjole
skal hverves med deri;
og Degnen med sin Skole
— hvilket viltert Kompagni! —
Og Manden i sit Værksted,
og Svenden i sin Bod:
— Saa Ingen bli'er for ringe,
og ingen bli'er for god!

Og Pigen i sit Kjøkken
ved Gryde og ved Kar
skal faa fra Mark og Lade
af Plov og Plejlen Svar.

Ja Savene skal skjære,
 og Hamrene skal slaa:
Til den store Førers Ære
 skal Værkerne gaa!

— Det Hæren er, som virker
 og skaber al Værdi,
som lægger over Livet
 en Glands af Poesi:
Dens Mission er at rejse
 de Stakler, som faldt,
dens Liv er en Prædiken:
 at Mange er kaldt!

Den bringer under Kampen
 sin Fred til din Stue,
til den fattigste Vraa
 en Hjemmets Altarlue.
Selv han, hvis Kraft kun ligner
 en blinkende Bobles,
hans Styrke i Hæren
 fornyes og fordobles.

Hver Dag, naar Solen stiger,
 formeres Hærens Kjæde;
og i dens stolte Banner
 staar gyldenvirket »Glæde«.
Den holder i sit Styre
 hvert Menneskes Skjæbne,
den, til Lykke for Landet,
 vil os folkebevæbne.

Men efter Ugens Ende,
 og efter Natten lang,
den hejser Søndagmorgen
 sit Sejersflag paa Stang:
Da Klokkerne skal ringe
 for den talløse Skare
og Frelserhæren bringe
 en jublende Fanfare!

NØRRESKOVEN VED VEJLE.

„Bøgeskoven er kun til Baal,
naar Fuglen ej mer kan sjunge.“

N. F. S. Grundtvig.

Du dejlige Skov —! dine Bøgetræer,
de staar paa en faldende Fod:
Se Øxen ligger alt ved din Rod,
og Dommens Time er nær!
Selv jeg, som tror paa den stolte Natur,
paa dens evige Sejerssang, —
har set Ødelæggelsens Dæmon paa Lur,
har hørt hin Salme i Sørgedur,
der bebuder din Undergang.

Dine Træer! — berømte vide om Land
som Skjønhedens Afglands paa Jord, —
dine Træer! som tryllesmykker vor Strand
ved Vejles beundrede Fjord;
dine Træer skal naa Fuldendelsens Maal:
at gaa ind til den evige Fred
som Køkken-Alterets Offerbaal, —
mens paa Tomten plantes Kartoffler og Kaal
ved Fjordens henrivende Bred.

Din Søjlehal paa en Huggeblok! —
Saa levnes lidt Revl og lidt Krat, —
imedens Plyndringen dækker sit Choc
ved en lumpen Retræte i Skat!
Naar Maanen saa bygger sin Aftenbro
over Fjordens stilfærdige Bryn,
da oppe paa Bakken en gumlende Ko
skal repræsentere med værdig Ro
vort højbaarne Skjønhedssyn!

— Men gaar du ad Stien langs Vejle Fjord,
hvor »Forgrundslømlernes« Rad
skal markere hin Skovens yppige Flor,
Vandalismen har splittet ad; —
ja, naar du ser, indigneret og gram,
i Ruiner den frodige Skov,
da tænk dig, paa Bakkens nøgne Kam,
en Støtte »til evig Spot og Skam«
for hint barbariske Rov!

Og Fremmed-Folk skal gjæste vor By
og læse den Støttes Skrift, —
mens Brændsels-Røgen vælter mod Sky
og priser vor noble Bedrift!
»Men Skoven fornyes om hundrede Aar!«
— Gud hjælpe os Alle til Slut! —
vi, der har Hjem paa en Kirkegaard,
der som Krematoriets Objekter staar —
og véd ej, naar Verdens-Uhret slaar
sit sidste, sit store Minut!

I Mænd, som styrer vor Stad og Strand,
I huske Jer Værnepligt!

— Jeg taler ej som en enlig Mand:
de Tusinders Røst — den Tale er sand —
den brænder i dette Digt.

Vi beder om Naade for Bøgens Tag,
for Stammernes ranke Æt, —
for de talløse Fugles Toneslag,
som fryder os sjælfuldt den Dag idag!

— Og saa appellerer jeg Skovens Sag
til *Ærens og Hjertets Højesteret!*

„DET JYDSKE PARADIS“.

[Paludan Müller: Adam Homo, 1. Sang].

[1892].

Øjner du, hvor *Dalens* Linje slynger
sig fra *Vejle*-Tragten op mod *Grejs*?
Hører du, hvad Bækken iltert synger,
naar den kalder paa hver Fremmed: Rejs!?

Rejs, hvis Tanker mørkne vil din Pande,
til en *Fjeldnatur* med Slettens Ro;
søg derud paa *Fjordens* aabne Vande,
dvæl ved *Munkebjergets* Baadebro!

Lad Naturens *Fred* din Sjæl forynges,
hvor den *vilde* Tax i Skoven gror,
og hvor Bregner tusindvis sig klynge,
sneseartet i en yppig Flor!

Se paa *Skrånten*, mellem Grupper Bøge,
svajer Rugen med de rige Fold!
Længer ud — da vil dit Øje søge
alle Roserne ved »*Rosenvold*«.

Se paa Fjorden! se dens Bakkesider!
Nyd den Skjønhed, sjælesund og stærk!
Lad den følge dig til sene Tider,
til dit Hjem, ved Dagens Mølleværk!

Se paa *Nørreskovens* Kapitæler —
Bøgesøjler, rankest i vort Land:
Nyd den Rigdom — snart en Magt den stjæler,
og den nære skal vor Arnes Brand!¹

Den skal nytte stort, den Trøstens Tale:
»Skoven staar om hundred Aar som Brud«,
— naar forlængst i hine Sovesale
vi gik ind, hvor Ingen vandrer ud!

Nej, hver Livets Nerve maa sig græmme
ved hvert Dødens Hug, som Øxen slaar:
Hør det, selv i Nattergalens Stemme,
mens den synger paa vor — Kirkegaard!²

¹ Imod Forstvæsenets Plan og — senere — mod Borgernes Protest er en Omhugning af Nørreskoven paa begyndt.

² Nattergalen [*Luscinia philomela*] har i Sommeren 1892 sunget i Træerne paa Vejle Kirkegaard.

OG STOD JEG ENEVÆLDIG SOM
DIKTATOR —

Og stod jeg enevældig som Diktator,
min Røst, den blev da over Landet sendt.
Jeg raabte: Ned, hver *Samfunds*reformator!
og bort med hver en Sædeligheds-*Agent*!
Jeg raabte ned med denne Sløvhedslære,
der nu behandler os som *Kollektiv*:
Det gjælder først og sidst *sig selv* at være, —
at staa til Ansvar for sit eget Liv.

Fej for din egen Dør — saa fejes Gaden.
Den Regel synes aflægs nu og graa.
Og pynter Huset op du til Facaden,
glem Skramlet ej, der er bag Laas og Slaa!
Vi rodes sammen i Forenings-Bunken,
og Slangen glemmes bag *Personens* Hæl:
Lidt efter lidt da slukkes Ansvars-Funken —
den helligste, som gløder i vor Sjæl.

Og Karakterer bli'er som Rullestene
— hinanden lig som tvende Draaber Vand. —
Nej, lær hin Livets Kunst: at *staa alene*,
og lær hin Livets Lov: at staa som Mand!
Ja blev jeg enevældig som Diktator,
vi sattes Alle ud paa Enkelt-Post:
Foreningslivets Demoralisator,
den fik sin Celle og sin Fangekost.

Saa lad det lyses ved hvert Kirkestævne,
hvert Gadehjørne staa med sin Plakat:
Du, der har størst, du, der har mindst af Ævne,
til Hærens Linje hverves som Soldat!
Se Morgnens Skrift! Hør Fuglesangen runger
som en Reveille under Himlens Hvælv!
Men alle Universets tusind Tunger,
de raaber paa en Eneste — dig selv!

KNÆFALD.

Min Ryg skal éngang bøjes,
og mine Haar bli'er graa, —
da sagtnes Fodens Snarhed,
da dunkles Tankens Klarhed
tilligemed mit Øjes,
naar Aftenen falder paa.

Just derfor maa jeg grue; —
den Tid jeg grunder paa,
naar knap jeg mig kan flytte,
naar jeg til ingen Nytte
maa sidde i min Stue
og høre Uhret slaa —

Og se dets Viser skride
og mærke Vintren streng, —
forstaa, mens jeg maa falme,
Symbolet i hin Salme:
»Nu er det paa de Tide,
man føjer sig til Seng.«

— Du evige Alfader!
som gav Enhver sin Skjærv.
O, hør mig! Jeg vil bede:
Giv du mit Liv hernede
en Vaar, der ej aflader,
der ej har Solehverv!

Jeg har en Lyst at leve,
som Ingen her paa Jord.
Det vidnes af min Stræben,
det klinger mig fra Læben, —
besjæler mine Breve
og hvert min Digtning's Ord.

Ja, du, som er den Stærke,
du høre skal min Bøn!

Saa midt i Dødens Lande
jeg hæver ung min Pande, —
jeg føle maa og mærke,
hvor Verden dog er skøn!

— Ja du, der er den Stærke,
skjænk mig hin Livets Løn!

TIL CARL SNOILSKY.

8. September 1891.

„Det svenska och det innerliga
Skall öfverlefva teorin;
Ej konstan, utan hjertats snille
Gör oförgänglig poesin.

Hil Dig! der kunde synge
om alle Rosers Flor;
der priste Druers Klynge
paa denne lyse Jord!
Din Digtning ligner Skovens
højthvælvende Portal.
Min Rhythme er som Plovens
Bedrift i Jyllands Ahl.

I yndige Sonetter

Du drog Europa om;
Du saa' Naturens Skjønhed
fra Norden og til Rom.
— I Niebelungen Strofe,
i jævne danske Ord
besøger Dig en ensom Mand
fra Vejles stille Fjord.

Har glemt jeg halvt mit Sangerkald
ved Tidens Arbejdsbord
— ej værdig til at hylde
din dejlige »Tenor« —:
det er saa ren en Stemme,
som tolker dette Digt:
Den Hjertets Tak, jeg bringer Dig,
er Trang — langt mer end Pligt.

Vi spejdet har i Nord og Øst,
da Nøden var os nær:
Du blev os kjær, og kjær din Røst,
mens Bo Du fæsted her.

Beaandet Du om Sjælland sang:
dets Strand, dets Kongeborg;
men husked Danmarks Smertensbarn —
vor *altid vaagne* Sorg.

Hin Stork, hvis Rede brændte,
hvis Smaa ej kunde fly,
da Dybbølbankes Mølle blev
med Vold nedskudt paany, —
den taler Sorgens Tungemaal
paa hver en fremmed Strand,
den vidner om din Kjærlighed
til Danmarks Folk og Land.

Fra dette Land der kommer
til Dig en Takkens Gjæst
»i dag, då sångarn firar
sitt halfva sekels fest«:
Jeg hilser Dig fra Bøgen
og Nattergalens Røst,
fra Dannebrogens røde Flig
og Slesvigs tabte Kyst.

Fra *Christian Winthers* Streng

— beundret her endnu —

de fik ej Arvetager

højbaaren mer end Du!

Fra Folket, det som ejer

for Kunst og Viden Sands, —

der tror, at Aandens Sejersvej

er din og er dit Lands!

TIL PROFESSORINDE C. KAALUND.

[I et Expl. af »Pløjetid«.]

Din blev just Lykken at elske og eje
den lifligste Sanger, som hørtes i Skoven —
mer livsfrisk end nogen, vort Danmark har haft; —

Din Kjærlighed fulgte hans slyngede Veje,
hans Arbejd blandt »Folket udenfor Loven«,
til stum blev hans Røst og nedbrudt hans Kraft: —

Derfor Dig hylder »en Sanger fra Ploven«.

ENGLE FOR PLOVEN.

Livsallige Dag!
som spænder paa Himlen
dit mægtige Telt
for Arbejdets Lejr!
Blev jeg Missionær
blandt Menneskevrmlen,
jeg vilde forkynde
din evige Sejr.

Og medens Maskinerne
sang for mit Øre,
mens Ekko drøned
bag Hamrenes Slag —

de døveste Døve
 min Røst skulde høre,
besynge jeg vilde
 de Levendes Dag.

Og raabe til Slægten,
 bunden ved Loven:
Se, al Velsignelse
 fylder vor Jord —
den sollyse Jord
 med Engle for Ploven,
med Engletoner
 i Arbejdets Kor.

Vel frelser os ikke
 de barkede Næver,
men vi bygger med dem
 vort Livs Fundament;
og hver Bygning, som ærlig
 af Grunden sig hæver,
skal staa, naar den sidste
 Time er endt.

Og svajer som Fisker
du ud med din Kvase,
hvor Bølgenes Dyb
har Rædsel og Nød, —
eller fandt du i Lyngen
en fattig Oase,
hvor Kampen er størst
for det daglige Brød.

Om Kunst og om Kundskab
gjælder din Bejlen, —
om lige, om snirklet
gaar Menneskers Spor, —
der lyder en Sang
fra Bølgen og Hjejlen
til Pris for den store,
den dejlige Jord!

Ja, klinger din Sav
og din Øxe i Skoven,
da glem ej Dryaden
bag Stammernes Bark, —

og aser du bøjet
og trælsomt bag Ploven,
husk, alle Engle
velsigner din Mark!

De yppigste Skove,
den usleste Tue,
de grønnnes ved Livets,
Allivets Idol: —
Og jeg hæver min Pande
og svinger min Hue —
og raaber: Hurra!
for den evige Sol!

DE MAALLØSE TALE.

Ved Forstander Malling Hansens Jordefærd.

Der gives Sorger i Verden,
som gør et Menneske stum,
saa hans Tanker lukker sig inde
i Sjælens dybeste Rum.
Men medens den klangfulde Stemme
kan kues af Nøden og bindes,
da vil der frigjøres en Tale
saa sælsom, at Slægter den mindes!

Thi alle de maalløse Stakler,
hvis Tunge mangler Ord,
med dem skal der øves Mirakler
endnu paa denne Jord.
Og de, der aldrig fik Øre
for Menneskestemmens Klang,
der ej fik Lykken at høre
den dejlige Fuglesang —

Ja, alle de, der maa nøjes
med Haandens Alfabet; —
hvis Tale er deres Øjes,
hvis Sprog vi kun har *set* —
de vil samles idag om en Baare
og stirre i Graven ned,
saa tavse som deres Taare,
der rinder sagte og hed.

Jeg tror, det vil Englene fryde,
de Stummes Takkekor,
som vi idag skal det tyde,
naar Kisten sænkes i Jord.
Thi naar de Farvel ham byde,
som har deres Hjerter rørt,
da vil der en Gravtale lyde,
som aldrig vort Øre har *hørt*.

EN LYSTIG SANG —

En lystig Sang, I fordrer, jeg skal skrive.
Saa hør da Alle paa min muntre Text:

Vi kom af Jord, og vi til Jord skal blive,
trods al vor Blomstring, og trods al vor Væxt.

I fordrer, jeg skal prise Døgnets Glæde,
mens Grave kastes under Sørgesang;

Mens Krybet pines, hvor min Fod maa træde,
og Sot og Armod mødes paa min Gang.

»En lystig Sang!« — Nej gaa I til en Anden.
Jeg synger ikke med i dette Kor.

Jeg har forskrevet ej min Sjæl til Fanden,
jeg har forskrevet mig til denne Jord.

Og for dens »Lystighed« gaar jeg i Skranken,
mit Hjerte vaander sig ved al dens Nød:

Her kæmpes ikke blot mod Tvivl i Tanken,
men hvert et Timeslet for dagligt Brød.

— En lystig Sang, I fordrer, jeg skal synge:
Min Lystighed er ej paa Moden stemt;

Jeg mine Rhytmer i jer Sjæl vil slynge,
og I skal vækkes ved mit Klokkeklem.

Mit Lune vil jeg paa Kothurnen drive;
det og mit Alvor ejer samme Text:

Vi kom af Jord, og vi til Jord skal blive,
trods al vor Blomstring, og trods al vor Væxt!

OG EJED JEG STORMENS LUNGER —

Og ejed jeg Stormens Lunger
blot i en eneste Time,
og havde jeg tusind Tunger,
jeg nøjedes ej med at rime.

Da holdt jeg en Tordentale
til Sværmen paa Gadens Flise,
da vilde hin Høstmand jeg male,
da blev der vel Klang i min Vise:

Se, Solen staar lavt paa Himlen,
og Dagen lakker mod Hædning!
Det bringer til Menneskevrmlen
den sære, den knugende Melding:

Den evige Død — se, den kommer
og vælter hver Pille i Huset!
Mon Rettens vældige Dommer
da redder din Skabning af Gruset?

Han spørger: for hvad har du levet,
mens Solen vandred sin Bue?
— Held dig! hvis éngang bli'er skrevet
et Svar med Kjærligheds Lue!

FORJÆTTELSE.

Vi véd, der venter os en Grav,
naar Dagens Løb er omme,
vi — Draaber i et Verdenshav —
for Guds og Tidens Domme.

Til Nattehville lægges ned
skal de, der sang og de, der stred,
og de, der trels for Brødet sled:
de Slette og de Fromme.

Men røgter vi med ærlig Tro
vort eget Hverv, vor egen Bo,
da bygger vi paa Slægtens Bro
— om Tomme kun for Tomme —

Da er det store Under sket:
da har vort Adamsøje set
den Verden, der skal komme.

GODT MOD!

Min unge varme Rose!
min Dag paa Horizontens Rand!
min Virkeligheds Verden
og — mine Drømmes Land!

Min Tro, naar Alting svigter,
min Trøst, naar Andre mig forlod!
Hver ildfuld Sang, jeg digter,
den strømmer Dig imod.

Min egen varme Rose!
min Virkeligheds lyse Vaar!
Jeg vier Dig min Ungdom —
Du véd, den ej forgaar.

Hurra! for Dagens Arbejd,
Hurra! for Maalet, jeg har sat.
Fra Drømmen er jeg vaagnet, —
paa Livet ta'er jeg fat!

HØJMESSE-TEXT.

Lad min Virken dig ære,
du, som mig har skabt:
Hvis jeg taber dit Billed,
da alt Andet er tabt!

Lad mig frydes ved Solen,
der vandrer sin Rund:
Alt, jeg synes, det lakker
mod Solfaldets Stund.

— Jeg løb jo og leged
som Barnet igaar, —
idag ser jeg i Spejlet
efter graanede Haar.

Ja, du evige Store,
saa staa du mig bi!
Se, jeg flyver dem imøde —
de syv Gange ti!

Og jeg ser paa min Gjerning:
hvilken fattig Bedrift!
Hvor min Saga er lille
i Tidernes Skrift!

Og jeg gruer for Dagen,
der skal være min sidste —
for den Haan, som mig vises,
naar jeg lægges i Kiste.

»Til Livet! Til Livet!«
— Hør, min Stemme har Klang!
Ja — ejed jeg Kræfter,
da jeg Døden betvang —

Og idømte hin Morder
al Helvedes Kval:
Han, som gjorde Guds Jord
til »Jammerens Dal«.

Men jeg føler, jeg glider
ad Skraaplanet ned:
Hvor det ender, hvor det ender,
er der Ingen, som ved.

Saa klyng mig til Livet,
mens Solen, den straalér!
Den Nat, som skal følge
ingen Dødelig maaler.

— Du velsignede Jord,
som mig har i din Favn,
med en Elskendes Ildhu
jeg lovsynger dit Navn!

HVAD DER HOLDER VOR SJÆL
I LIVE —

Vi lever af Glæden paa denne Jord —
vi lever af gode Menneskers Ord.

Idag, maaske, vi lever af Sorgen —
hver Dag vi lever i Haab om imorgen.

Vi lever af Kamp for dagligt Brød:
Naar Kampen endes, er nær vor Død.

Vor Sjæl — den nærer sin Fantasi:
Naar Drømmen sluttet, er Livet forbi.

Thi det, som holder vor Sjæl ilive,
er Kampen for det, vi her skal blive.

Vi lever — det kjender vor Menneskeaand —
naar os klapper med Smil en Barnehaand.

Vi lever af Kjærligheds milde Varme,
i Favntag af to elskende Arme —

Af Solskin og Sang i Himlens Rum:
Naar Solen gaar ned, kommer Natten stum.

Vi lever, saalænge vor Kraft vi bruge:
Naar den er tabt, faar vi stille Uge — — —

TIL VITTORIO EMANUELE.

Du, Fyrste! som i Eje
fik Sjælens Alvorsrune,
Du, som i Romas Skjønhed
uddannet har din Aand, --
Du ikke blot skal hilses
af Kejser og Monarker --
men Danmarks Folk til Velkomst
rækker Dig sin Haand.

Vort Land har ejet Grændser,
der éngang straktes vide.
Sært Skjæbnens Spind blev tvundet
for os paa Lykkens Ten:
Nu farer Dampens Heste
vort Riges Længdelinje --
fra Kongeaaens Vande
til Skagens hvide Gren.

Fra Danmark *Ørsteds* Traade
dog spundne blev om Jorden, —
og til hans Ære blinker
ethvert elektrisk Fyr.

»Den sidste Grækens« Kristus
velsigner mildt Nationen,
mens *Andersen* fortæller
Alverden Æventyr!

Og pløjer vi og høster
om Lærkens lave Rede;
dog stolt mod Himlen skuer
Videnskabens Ørn!
Vi har en sælsom Saga
fra Gurre og til Esrom:
Paa »Kongebroen« leger end
en Slægt af Kongebørn!

Ja mærk det, unge Fyrste,
som gjæster Bøgelandet!
Vel er dets Saga liden
i Verdens Kæmpebog.

Men for Europas Storhed
glem ej det lille Danmark!
Det beder Dig vort varme,
vort hjertegrebne Sprog!

Og mens Du følger Videns
og Poesiens Veje,
og mens Du daglig bænkes
ved Kunstens rige Bord, —
mens, klog og saa tungsindig,
Du grandsker Livets Gaade, —
beredes Dig en Fremtid,
ærefuld og stor!

TIL EN, HVIS TANKE LEDES —

Til En, hvis Tanke ledes
af Kjærlighedens Magt —
fra En, hvis Hjerter hamrer
i Timeslagets Takt.

Til En, der søger Hvile
i Barnehjertets Tro —
fra Mølløværkets Broder,
der aldrig finder Ro.

Til En, der elsker Himlen
paa denne lyse Jord —
fra En, der elsker Vrimlen
og dog blev — Eneboer.

DER DANNES KAR TIL ÆRE.

Der dannes Kar til Ære
af Herrens Skaber-Haand,
til Form for Vid og Ynde,
for Rigdom og for Aand.

Der dannes til Vanære
Kar af det skjøre Ler,
fattig paa Guld og Glæde,
paa Tanker og Ideer.

— Til de Første har Alverden
sin Glands og Hæder sendt,
— Mod de Sidste hav som Menneske
din Kjærlighed vendt!

NOMINA SUNT ODIOSA.

Han, der var Menneskers Læge
og gjorde Mennesker vel,
der bjergede Livet for Andre,
men satte sit eget til —
og Han, den forunderlig Sære,
der syntes selv sig nok,
der elsked af Menneskers Selskab
mest Børnenes støjende Flok:

De Smaa i Pelsværk-Robe,
med Kvaster og Snore besat, —
de Smaa med laset Bluse,
med Huller paa Hosser og Hat.
Og leged de paa hans Trappe
og spærred hans Indgangsdør, —
man saa' ham paa Kind dem klappe
saa vennemild som før.

Han *husked* som Menneskers Læge,
vi trænger til gode Raad;
Han *glemte*, at Livet hænger
dog i en eneste Traad.
Han husked, at Sygdommen tærer
paa hele vor syndige Slægt;
han glemte, vi aldrig bli'er karske,
bli'er Menneskehjertet ej lægt.

»Han trængte til Hvile« — og fandt den
i det ubekjendte Land.
Men de, som ham søgte i Nøden,
de priser den ensomme Mand.
— — Og sælsomt! og sært vemodigt:
Naar jeg vandrer min egen Sti,
jeg atter og atter ham møder:
Han gaar med et Smil forbi. — —

TIL PETER SCHRAM.

Telegram paa hans 70 Aars Fødselsdag.

Tillykke med Dagen!
Din Kunst vil jeg ære,
din Aslaksen og Rocchus
og dit store Galleri!
Men mer dog din Ungdom,
dit barnlige Hjerte,
og dit opladte Øje
for Livets Poesi!

TIL EMIL POULSEN.

Telegram, 16. April 1892.

Du, som har vundet
de Tusinders Hjerter,
Du Første blandt de Store,
vor Scene har kjendt, —
beundret som Helmer,
som Bispen i Oslo,
feteret som hin fattige
Digter-Student.

Jeg véd, Du fortjener
al Takkens Fylde:
Din Person ikke mindre
end din Kunst blev mig kjær.
Mens derfor idag
den Sidste vi hylde,
skal huskes og æres
dit *Menneskeværd!*

JEG VED, DER ER LYKKE I MENNESKERS
HUSE.

Jeg véd, der er Lykke
i Menneskers Huse;
jeg ved, der, trods Døden,
er Glæde paa Jord.
Og derfor flytter
min Fod jeg hernede
og flyver ej opad,
hvor Stjernerne boer.

Jeg kjender hin Livets
evige Ungdom,
jeg tror, den kan fæstnes
i Menneskers Sind.
Men tager den Flugten
som Fuglen i Høsten,
da triner Døden
ad Dørene ind.

Og Fure paa Fure
 skal mærke dit Aasyn;
og Skygge paa Skygge
 skal mørkne din Sjæl.
Og hvor dine Trin
 du retter hernede,
vil rapfodet Døden
 følge din Hæl.

Fra *den* du ej flygter,
 om selv du vil løbe
de tusinde Mile
 hver eneste Dag.
Dit Frihedspatent
 du ikke kan kjøbe:
— Du har kun tilbage
 et Dommedagsslag!

Saa vælg da til Angreb
 de skarpeste Vaaben:
din Virken med Næver,
 Maskiner og Damp.

Det gjælder hint store,
 blodige Stævne:
mod Døden, Tyrannen,
 det gjælder en Kamp!

En Kamp for Personen,
 dens dyreste Eje:
hin evige Ungdom
 i Menneskers Hu.
Jeg tror, der er Sejre
 at vinde hernede,
trods Dødens Vasal:
 Forraadnelsens Gru!

MIN UNGE VENINDE.

Min unge Veninde!
hvis Tale er Hjertets,
hvis Tanke, jeg véd,
er saa ærlig som god!
Du, der er saa klog
og dog saa beskeden,
Du vil grandske den Verden,
Du higer imod!

Naar stille Du sidder
med Øjnene store
og ændser ej Legen,
som gaar Dig forbi; —
eller ser man Dig glad
med de Unge Dig more,
dit sjælfulte Væsen
afspejles deri.

Dit Hjem er jo bygget
i Tro paa den Lære:
at Lykken kun vindes
ved Arbejdets Magt.
Saa bliv da din Fader,
din Moder til Ære!
Kun deri er Livets
Velsignelse lagt.

Og jeg, der har naaet
Middagens Linje, —
din frejdige Morgen
jeg ærer i Sang!
Jeg ønsker, din Ungdom
maa bære din Fremtid,
maa skjænke Dig Glæden
Livsdagen lang.

Vel blev kun min Sang
en Manen til Arbejd,
— tungsindig jeg ser
paa den hældende Dag —

og man mig bebrejder:
for Plovjernet's Fure
jeg glemte at tale
Rosernes Sag.

Men naar jeg Dig hylder,
min unge Veninde!
med din lyse Forstand
og din søgende Aand,
da gjælder min Hyldest
just Rosernes Verden,
hvor Ynde og Skjønhed
rakte Dig Haand!

SNART LUKKES ROSENHAVEN —.

Snart lukkes Rosenhaven
for Barnets Morgenleg.
Du ser Dig om og sandser:
forlængst alt Solen steg.
Snart lukkes Barnehaven —
lad Laagen dog paa Klem!
Du drages der tilbage,
hvor langt Du end gaar frem.

Af Alt, hvad der os binder
til denne lyse Jord,
da ejer Barnemindet
den allerlængste Snor.

Trods Alt, hvad Lys og Lykke,
vi Mennesker gav Navn,
der rummes ej en Verden
som i vor Moders Favn.

Og føres dine Veje
ad Markens stille Sti —
dér flyver midt i Freden
Stormsvalen Dig forbi.
Og bedst som Ungdomsskaren
den synger Dig sin Sang,
da Høstens Le bli'er hvæsset
til Bedeklokkens Klang.

Og gaar Du ud i Verden,
i Trængsel og i Larm —
Du møder Livets Alvor
og Letsind Arm i Arm.
Og der, hvor Tiden spildes,
hvor Guldet ødselt flød —
dér ser Dig ind i Øjet
med Bøn den blege Nød.

Saa husk, hvor Du har hjemme,
og husk, hvor Du er Gjæst!
Hold dem i Agt og Ære,
som staar dit Hjerter næst!
Og hvor Du flytter Foden
i denne Verden frem,
husk Barnehavens Laage —
den lod Du staa paa Klem!

PAA DOMMENS DAG HOLDES REGNSKAB.

Paa Dommens Dag holdes Regnskab
over hvert utilbørligt Ord,
som Menneskeheden har talet
og skrevet paa denne Jord:
Da blandes Tribunernes Ordstrøm
med Døgnets usalige Pjank —
Alt, hvad der er leflet og løjet
fra Solen steg, til den sank.

Og alle de løse Projekter
om Slægtens Fremskridts-Reform —
naar de ses gennem Mikroskopet,
da i Vandglasset øjnes en Storm.

Thi Menneskekjærligheden
— hin Allivets Hovedsum —
den sjokked om mellem Kjælder og Kvist:
der var ej i Herberget Rum.

Ja, husk det, naar Timeslagene
— hin store Evigheds-Uhrs —
forkynder, at den belejlige Tid
har dig sejlet agter af Kurs.
Da stil dig blandt Delinkventerne
foran Domhusets store Port
og husk paa — din lange Arbejdsdag
og — — den Gjærning, som du har gjort!

Da skal komme fra Øster og Vester
Missionærer med Pen og med Mund
og høre det ængstende Spørgsmaal:
Har du aagret vel med dit Pund? —
Da stiller Agitatorgiften
og Sladderens Lavine til Straf, —
og Hadet og Løgneren dømmes
efter selvsamme Paragraf.

Da skal jeg og min Digtning stævnes
for den vældige Højesteret.

Det skal være min Fryd, om jeg vejes
og ikke findes for let!

— Men skal Kunsten og Digtningen strande,
trods Forsøgenes Redningsfærd, —
jeg priser dog højest min Lykke,
om jeg frelser mit Menneskeværd!

II.

FESTSANGE.

men den Frugt, vore Fester skal bære,
maa være en Hverdagsvæxt.

DANMARK.

(1890.)

Mit Land, som rigt med Mælk og Honning
flyder,
med Jernskinner om dit Bælte lagt, —
hvor Klokkeslag med Dampens Fløjte lyder
og kalder Dagens Mandskab ud paa Vagt;
hvor Skorstenspipe rejser sig ved Pibe,
mens Kjedlen koger under Stemplets Takt,
og Røgen vælter ud sin Søjles Stribe
som Vidne om de nye Tiders Magt.

Mit Land, paa dig forlængst det saaes og kjendtes,
du leved længe i en Højhedsløgn:
Men Vaarens Jævnøgn kom — og Tiden vendtes,
og nu din Atterdag er bleven søgn.

Mit dyre Land! saa plyndret nu og ringe,
saa revet op af indre Strid og Kamp!
Er kun Naturens Kraft din nye Vinge?
din nye Tid — Maskiner kun og Damp?

Nej, vi skal dyrke op din nøgne Hede
og løfte for vort Folk en hellig Arv:
Vi pløjer ikke ned vor Lærkerede,
vi pløjer ned til os en himmelsk Tarv.
Vi, der blev Menighed i Tidens Kirke,
vi grebet blev af Verdens største Text, —
den Text, der lyder: Dag for Dag at virke
og lægge dog en Alen til vor Væxt.

I Mænd og Brødre! vi skal os forvandle:
Vort Land ej frelses ved en Folkefest!
— Vort Nutids Løsen klinger: Vi skal handle —
imod al Døsen slynges vor Protest!
Ja, raab *det* ud fra Grændse og til Grændse,
lad det faa Ekko her i denne Skov,
saa hver en Kvinde og hver Mand maa ændse
vort Danmarks Evangelium og Lov!

I Mænd paa Marken! og I Mænd paa Thinge!
vær med at føre Danmark vel i Havn!
Vær lydhør for, naar Morgnens Klokker ringe,
vær med at give Atterdagen Navn!
Vort Folk skal ære sine store Minder;
men Tidens Nu er mer end nogen Drøm:
Gaa med i Vagten, indtil Mulmet svinder,
før Landet dagfrelst ud i Tidens Strøm!

VOR UNGDOM OG VOR FREMTID.

Kantate ved Vejle Latin- og Realskoles 25 Aars Jubilæum,
den 23. August 1890.

Kor.

Dagen, som var, den skrives blandt de Døde.

Glem den dog ej!

Mindernes Skare træder dig i Møde, —

følger paa Vej.

Tiden, som var, — du skal al Hæder skylde,

Tiden, som er, — forstaa dens Trang og Tarv —

og dig *Livets Fylde*

skjænkes som Arv.

Dagen, som gaar, den næste Dag skal føde:

— Livet er Strid. —

Aldrig du mere med »Idag« faar Møde:

Kjøber din Tid!

Kampens Gudinde, hun, hvis Sværd er Fredens,
rækker dig — fyldt med Kundskabs Sædekorn —
Overflødighedens
gulddrevne Horn.

Brug saa dit Pund! — Der harves maa og pløjes:
Udsæd faar Høst!
Sku' mod det Maal, der være skal dit Øjes
saligste Lyst:
Hundrede Fold bør Fremtidsmarken bære!
Kommende Tider knyttes til dit Navn!
Gjør dit Arbejd Ære,
Slægten til Gavn!

Recitation.

(Terzine.)

Men vi, der virker inden Skolens Mure,
vi bryder Vej for Tidens Fremskridtstog, —
ej blot for Aands-Kultur, men Markens Fure.

Thi Livet selv er alle Bøgers Bog!
Og Den kun fatter slet sit Lærefag,
der paa hin Børnelærdom ej blev klog.

Ja, vi, der drager Læsset Dag for Dag,
vi, der til Tidens Bygning bærer Stene,
indtil den rejser sig fra Grund til Tag —

Se, vi er mer end Sønner af Athene!
Og trods vor Grandsken i de døde Sprog,
vi hører med til Livet, til dets Scene —

Derfor vil sejre Skolens Fremtidstog!

Sang.

Vor Ungdom og vor Fremtid skal formes Haand
i Haand;
thi deres Skjæbner føres i samme Ledebaand.
Det er hver Skoles Grundlov, hver Lærers stille
Magt:
for de nyskabte Tider en Ungdomshær staar
Vagt.

Saa lad de Unge kjende den store, lyse Jord:
Vis dem, hvor Prærien bredes, hvor Dovregubben
boer;

og lærer dem at elske hver lynsnar Tankes
Gnist;
vis dem i Stjernerummet ud — men vis dem
hjem tilsidst.

Ja, aabner deres Øre for Digtning's Verdens-
kor —
lad først en Sang dem høre om Rungsteds
Rosenflor!
Lær dem en Byronsk Stanze, og Det, Homer
besang —
lær først dem den Romanze, der lød, hvor Hjør-
ten sprang!

Thi vore kjække Drenge, der vinder Manddoms-
kaar,
skal éngang styre Landet — hvorhen saa Styret
gaar:
Om *da* vi høster Freden, den Fred, der er os
kjær, —
se det kan alt betrygges ved deres Nutidsfærd.

Koral.

Men Han, der hjalp os fremad
i Tiderne, som svandt,
den Gud, der gav os Kræfter
til hver en Sejr, vi vandt —
ham skal vor Tak vi skylde
for Dagen nu, som flyr,
og han vil solforgylde
den Skoledag, som gryr!

„STENENE RAABER“.

Indledningsdigt til Højskamlings Fremmedbog, 1890.

Danmark, mit Land! saa delt og sønderrevet,
plyndret og svag,
det blev din Trøst, at hvad dit Folk har levet,
lever idag:
Storslagne Minder frem for Sjælen føres,
Tunger af Ild gav Modersmaalet Rang.
Gjennem Tider høres
Røsten, som klang.

Derfor bliv stille, danske Folk, i Vrimlen,
lyt og giv Agt!
Navnrige Søjle, tal vor Sag til Himlen,
tro paa din Vagt:

Raab over Grændsen — sæt de Fangne Stævne,
læs du dem Loven for al Sejr paa Jord:

Dag for Dag det jævne
Arbejdets Spor.

— Bloddøbte Land! vort Sprog, det er din Æres,
tro du det frit!

Værg det i Hjerter; lad Sten det læres,
trods Dynamit:

Stenene hvisker tyst om dem, som blødte,
raaber fra Dybbøl ned til Alssunds By, —
her, hvor Skamlings Støtte
sprængtes i Sky!

Stenene taler: Han, som fik dernede
Trængsel til Kaar,
lærte just dobbelt Minderne at frede
Aar efter Aar.

Gjensynets Haab, trods alle Grændsepæle,
følger hans Fod den Sorgens lange Vej:
Kues end hans Mæle —
det kues ej.

Grib saa vort Sind, og vie dig til vor Tanke,
fredsæle Haab!

Lev i vort Suk, og hør fra Skamlingsbanke
Stenenes Raab!

— Ungdommen segner. Nutidsslægten gaar sin
lovbundne Færd mod alle Graves Fang —
Gjensyns-Haabet naaer sin
Fylde engang.

DEN STORE TIMETABEL.

Ved Skolemødet i Viborg, den 1.—2. August 1890.

Der er en Skoles Visdom,
vi fuldt ej høster ind,
blev graanet vi og gamle —
og vandt et ydmygt Sind.
Den Skole ejer Livets
forunderlige Bog.
hvis Blade ej erstattes
af nogen Pædagog.

Og I, som læser Fibel
til Barnehjerters Krav, —
og I, som grandsker Bibel,
og Himlens Stjerne-Hav, —

og I, som ta'er Examen
 i Furens sorte Jord: —
Vi hører samme Klasse til,
 har samme Skolebord.

Den Skole, den begynder
 med Barnet lagt i Svøb;
dens Timeseddel gjælder
 til Tidens sidste Løb:
Og lærte vi at stave
 i Barnekamrets Rum,
vi lærer mellem Grave
 først Livets Hovedsum.

Den Skolegjerning varer
 fra Lærken hilser Dag,
til Aftensolen svarer
 paa Bedeklokkens Slag.
Dens Læretimer endes
 først, naar alt Liv er endt,
naar af de Lys, som tændes,
 det sidste ud er brændt.

Saa *husk* paa Tidstabellen:
Bliv du dens Arbejdsbi!
Stryg intet af dens Lærefag,
og ej dens Poesi!
Da, vækket af dens *Stemme*,
du skal din Lærdom naa:
Kun den, der ej *vil* nemme,
skal Klassens Travlhed *slaa*!

Thi Ingen saa forstokket er,
han tror dog paa den Gud,
der gav som Lov for Verden
hint Livets *første* Bud:
Der er en Dag paa Himlen
til rastløs Virken sat!
— Saa gjør din Skolegjerning,
forinden det bli'er Nat!

MENS ATLANTERHAVET SYNGER
SIN EVIGE VERDENSSANG —

(Skrevet for Dansk Folkesamfund, 1891).

Derovre bag Golfens Strømme,
hvor Morgenens Sol gaar frem,
der stiger som nyt af Havet
mit yndige danske Hjem.

Og dér, bag de hvide Klitter,
der svajer den gule Byg,
der bølger den gyldne Rugmark
paa Jyllands Højderyg.

Der boer mellem lyse Bøge
og mellem Bælternes Baand
et Folk, som fik Aandens Kræfter
og til Arbejd dannet sin Haand.

Det Folk, der har Ørsteds Snille
og Verden en Phidias bragt, —
det har sin Foryngelseskilde
i Folkevisen lagt.

Det Folk har et Sprog, som lever
— ej blot paa den hjemlige Plet —:
det vinder, trods Fjender og Fængsel,
sin Sag for den højeste Ret.

Som Cimbrer og som Teutoner
det gaar ej paa Krigerfærd;
men det gaar udover Verden
og hævder sin Ejers Værd.

Thi hvad vi i Livet forgjætter,
og hvorhen vi styrer vor Gang,
det lever i Almas Sonetter
og Folmer Spillemands Sang.

Det Sprog var vor Trøst i Nøden,
naar Smerten ledte om Ord;
og det skal os følge i Døden,
hvad saa end vi talte paa Jord!

Selv her mellem Vestens Skove,
under alle skiftende Kaar,
det hyldest fra Barnet i Vuggen
til ham paa de syvti Aar.

Mens Atlanterhavet synger
sin evige Verdenssang,
vi sender Danmark en Hilsen,
af Hjertets dybeste Trang.

JOHANNES CARSTEN HAUCH.

Ved Hundreaarsfesten for hans Fødsel, den 12. Maj 1890.

Om Træets Stamme lægges en Aldersring hvert
Aar;
den trives og den tjeldes, indtil dens Time slaar.
Og med Naturens Kræfter der er et Under sket:
som Skranke og som Grændse de aldrig havde
set.

For Manden og hans Virken ej samme Lov er
kjendt;
hans Sol har Middagslinje, før halvt hans Dag
en endt.
Saa bliver Vejen møjsom — det gaar mod Aften
brat —
han flyttes langsomt, Fod for Fod, ind i den
store Nat.

Som Bølge vælter Bølge tungsindigt imod Strand,
saa Slægt paa Slægter følge mod det ukjendte
Land.

Og trods al Aandens Grublen, og trods al Skab-
nings Ve,
der skabtes ej de Øjne, som Landet fik at se.

Men der blev skabt hernede, til Trøst for Jor-
dens Savn,
et Aandens Folk, der nævner alt Usigeligt ved
Navn.

Et Folk, der bagved Taagen har store Syners
Hær —
der øjner det, som Ingen saa', og viser os dets
Skjær.

Og han, en Pryd for dette Folk, for Danmarks
Sangerkor,
han med saa dybt et Alvor i al sin Digtnings Ord —
ham har man kaldt en Drømmer fra Mælkevejens
Land, —
og dog han ejed mere Liv end nogen »vaagen«
Mand!

Og han, der sang om Solen i al dens klare
Glands,
om Duggen, naar den blinked i Morgnens Perle-
krands;
om Bølgens Leg i Søen bag Stevns hvide Klint,
om Nattergal og Gjøgen og Vaarens Hyazint. —

Og han, der havde Øje for al Dejlighed paa
Jord,
han kjendte Nok af Nød og Strid og onde Tungers
Ord.

Og naar han sang om Ungdomskraft, om Rosen i
dens Glød,
han vidste, vi er Støv og Straa, Forkrænklichkeit
og Død.

Og gik han høje Veje, til fjerne Kloders Egn,
fra Jord til Kassiopeja og Andromédas Tegn, —
han sang dog for sin egen Slægt, skjøndt saaret, syg
og bleg:

»Vi sendtes hid til Arbejd og ej til Lyst og
Leg.«

Med ham fra Søbækshuse, vidunderlig og stor —
med ham, der sang en Aftensang i Skovene ved
Soer —
med dem hin store Drømmer: et Kløverblad
fuldsært,
som det: at fæste Rod i Jord, den Kunst fik
aldrig lært.

Der siges: vore Navne er som den Sne ifjor:
at vi af Jord er kommen og blive skal til Jord.
Men har som *Han* vi levet — paa alt det Ædle
klog —
vort Navn vil findes skrevet i Slægtens Æres-
bog.

BØGERNES VERDEN.

Ved Boghandlermødet i Odense, den 4. August 1891.

Bøgenes Verden! — lys og mangefarvet,
vældige Rum!

Bøgenes Verden — som alt Støv har arvet —
snæver og stum!

Dobbelte Verden, tag mod vor Fanfare, —
vi, som har viet dig vor Arbejdsdag!
Fylk din Tjenerskare
tro om din Sag!

Har end vort Danmark ingen Digterskole,
verdensbekjendt;
det har dog Lys fra Poesiens Sole
vide udsendt.

Digtning og *Vidskab* — Hæder for dem begge! —
danned ved boglig Syssel Folkets Aand.

— *Deres* Stridsmænd række
hjælpssom vi Haand:

Dem, der har forsket Nilens skjulte Kilder,
Bjergschaktens Dyb;
dem, der har set Mikrober og Baciller,
Støvgrannets Kryb.

Dem, der vort Samfunds Velfærd har i Haanden:
Landbrugets Tolk og Søens Skytspatron; —
dem, der ser i Aanden
Slægtens Mission.

Men, mens den evig-vexelrige Færden
aldrig faar Rast —
blev det vort Kald i denne Dobbelt-Verden
selv at staa fast:

Ja, — i hvor vidt den Verden sig forgrener,
vi for hver Alvors-Strømning baner Vej:

Vi blev Ordets Tjener —
ikke Lakej!

Derfor vi værne skal vort Arbejds Ære,
væрге dets Ret!
Hvervet, vi fik: om Lande Lys at bære, —
har ingen Plet.
Hver, som vort Folk og dets Kultur vil grandske,
véd, det gik frem i Kundskab og i Kløgt:
— ære skal den danske
Boghandels Røgt!

PAA MARIENLYST.

Ved Boghandler-Medhjælper-Foreningens Udflugt til
Helsingør-Helsingborg, den 1. August 1891.

Sagnrige By, med dit Kronborg, din Hamlet!
Straalende Dag, med din høstlige Sol!
paa den henrivende Strand har os samlet,
stævnet os Alle fra Pult og Reol:
Grandsker til hverdags vi »Hegels Logik«,
forsker Aladdins fantastiske Hule*, —
høre idag vil vi Skoven Musik,
svigte den støvede Ugle.

Glemte for Bogens vi Bøgenes Blade,
trænger vi til Luftning fra Sø og fra Skov,
dobbelt til Straaler af Solens Kaskade,
har dens indviende Ilddaab behov.

* Reitzels Boglade; jfr. H. C. Andersen: Saml. Skrifter
XII. Pag 296.

— Her vælter Kattegats Bølger sig ind,
vugges til Ro gennem Øresunds Stribe.
Ude paa Strømmen vil vifte vor Kind
Sejl fra de hundrede Skibe.

Rige Natur, med de talløse Minder —
Øresundskysten, beundret, berømt!
Toner og Farver, de Krands dig binder,
og i dit Favntag har Digterne drømt!
Hirschholm! og Gurre! og Fredensborgs Park!
Hvem kan til *deres* Pris gjøre Fyldest?
— Selv ved »Sofiero« har en Monark
ristet til Kronborg sin Hyldest.

Op imod »Helsinges graanende Høje« —
udover Sø, mod »den Fremmedes Flag«,
vendte fra Rungsted en Sanger sit Øje.
skued tungsindigt »den hældende Dag«.
Ærer hans Digtning — det Lys, den har tændt —
Alle, hvis Kald blev vort Aandsliv at værne!
Han er endnu paa vort Lands Firmament
Digtningens lyseste Stjerne!

Dagen vil hælde — og Klokkerne ringe,
ringe til Solfald for Alt, som bestaar;
Møllen derude vil standse sin Vinge:
Lær da at bruge din Dag, før den gaar!
End er vi unge — fik Ungdommens Pund —
drømmer om Lykke paa Fremtidens Bane.
— Glem ej for *Minder*, for *Skov* og for *Sund*
Arbejdets dejlige Fane!

VOR FORTIDS ARBEJDSSAGA —.
(1891.)

»Haand og Tanke«.

(Inskription

paa en Haandværkerskole.)

Vor Fortids Arbejdssaga
var tidt et Sørgeskrift,
da Manden kun var Tjener
og Herre hans Bedrift:
Mens Haanden maatte øves
i Kamp for dagligt Brød,
da maatte Aanden sløves
og Tanken lide Nød.

Vor Fremtids Arbejdsveje
skal naa en anden Tid,
en ny, med Nyt i Eje,
og gammel kun — paa Flid.

Der er en Røst, som vier
vor Tanke og vor Haand —
der sender dem i Verden ud
i samme Ledebaand.

Den Røst er i hver Ambolts Klang,
i Hamrens haarde Ord;
den skaber Form og Farve,
den følger Savens Spor!
Den suser i hver Rygning
med Krands paa Husets Mur;
den mærker alle Fuger,
og Træ og Stukkatur!

Der er for Guldets Barre,
for ædle Sten en Lov, —
den samme gjælder Leret
og Stammerne i Skov:
Den Lov, at Alt, der formes skal
som Værk af Mandens Haand,
skal dannes af hans Tanke
og præges af hans Aand.

Det gjør os ej til Trælle,
det Arbejd, vi fik lært —
det blev vor bedste Fælle
blandt Alt, hvad vi har kjært.
— Saa sæt da alle Kræfter ind,
til Ære for vor Stand!
Bliv Herre for dit eget Værk, —
og Tjener for vort Land!

FOLKENES VERDENSSPROG.

Ved Vejle Musikforenings Afskedsfest for Fru Orpheline
Olsen, den 19. Marts 1891.

Folkenes Sprog forstyrres skal og blandes!
Saa blev det sagt.
Grændser og Skjel ved Tungemaal skal dannes,
værges ved Magt!
Øren skal høre — uden Ord at fatte!
Øjne skal skue — uden at forstaa!
Sprogets Verdensskatte
løfter kun Faa.

Mens i et Kaos Folkets Enhed tabtes
trindt over Jord,
gjennem en evig Harmoni der skabtes
Sprog uden Ord.
Og til Enhver, som fuldt det Sprog kan tale,
Slægterne lytte vil i Tusindvis —
Hytterne og Sale
rummer dets Pris!

Dig, som i dette Verdenssprog os førte,
takke vi vil!

Du har det talt, saa alle Øren hørte
undrende til.

Du, hvis Tangenter kunde Storværk øve,
Du, der blev Tonekunstens Filolog: —

»Effata!« til Døve
raabte dit Sprog!

Er din Mission kun dine Nodeblades, —
den fik dog Væxt,
mens Du forkyndte Mendelssohns og Gades
højbaarne Text.

— Tak for din Virken! Sol paa dine Veje!
Blev Du end ene, mens Du gaar mod Høst:
Maa din Kunst da eje
Foraarets Trøst!

BØGERNES ARMÉE.

Ved Boghandlermødet i Horsens, den 26. Juli 1892.

Den staar parat til Afmarsch,
skjøndt broget af Mondur,
og endnu mere broget
af Støbning og Natur;
den staar parat til Angreb
paa Mørkets hele Magt
og spænder ud sin Kjæde
fra hver en Feltens Vagt.

Saa sælsom og gjenstridig
en Hær ej Verden saa':
En stirrer ned i Dybet,
en Anden mod det Blaa!

En har sin Magt i Hjernens
 sublime Fosforstof;
en Anden knytter Næven
 mod hver en Filosof.

En véd, hvad der er Slægtens Maal —
 hvad Himlens Engle skal —
og En kvadrerer Cirklen
 og mønstrer alle Tal.
En stormer Vold og Skandser,
 en Anden bygger Bro;
En gaar i Videns Pandser
 og En i ydmyg Tro.

En grandsker Pyramider,
 En Myretuens Skjul;
En grubler paa Maskinernes
 og En paa Karlsvogns Hjul!
— — Men gaar de tusind Veje,
 dog Et de Alle vil:
Til Arbejdskamp i aaben Mark —
 som hver fik Kræfter til!

— *Der* blev vi Tjenestgjørende
paa Pressens store Val:
Faar ej vi Officerspatent —
vi bli'er vel Korporal!
Og for vor Krigshaandtering
vi ønsker ingen Fred,
men Troppernes Formering —
Geledder bag Geled!

Vi Feltvagt-Kommandører
i Bøgernes Armée,
vi øve skal vort Øje
til Slagets Gang at se;
vi kjende skal vort Mandskab
paa baade Vrangt og Ret —
og skikke hver Patrouille ud
og stille hver Vedet!

Men naar for Aldersgrændsen
vi falder En og Hver —
det ristes i vort Afskedsbrev:
vi fulgte kjækt vor Hær;

vi fulgte den fra Slag til Slag,
vi tændte Baal og Brand —
en Aandens Baun som Sejerstegn
til Fryd for Folk og Land!

VINDING FOLKEHØJSKOLE.

Kantate ved dens 25 Aars Jubilæum, September 1892.

Højskolesang.

(Kor af Forsamlingen.)

Se paa Solens Timeskive,
hvor den viser nu!
Læs dog, hvad dens Skygger skrive;
husk det — jeg og du!
Vi, hvis Røst ved Skolebordet
ungdomsfrejdigt klang, —
gav os Alderspræg i Ordet
Livets Vexelgang?
Er vi end i Ungdomskoret, —
med, som før, i Lærkens Sang?

Ja, vi tror, hin Dobbeltlære
klarligt vi forstod:
Aandens Krav og Haandens Ære
slog i Sindet Rod.
Ej blot Sædens Væxt og Skifte
er vor Tales Sag;
nej, en Hjertens Trang vi skrifte
vil med Tak idag —
festligt som de Flag, der vifte
over Ungdomsskolens Tag.

Mens vi pløjed Markens Fure,
Tiden sin os drog.
Dog vi blev i Skolens Bure
mer end ager-klog.
Thi trods Arbejd og trods Ave
i det sorte Muld,
vi forglemte ej at grave
Kundskabs røde Guld, --
glemte ej: i Danmarks Have
er vi Børn af Kjøn og Kuld.

Hvilke lyse Skoledage!
Husk dem — jeg og du!
Har vi Aand og Ild tilbage,
lad det mærkes nu!
Maatte Tidens Aag vi bære,
og faldt tidt det svært, —
Prøve stod dog Skolens Lære,
os dens Lys blev kjær:
Den, der kan sin Ungdom ære,
han fik helt det *Første* lært.

Stig i Alder, dal i Væxten,
gammel bliv og graa, —
glem dog aldrig Ungdomstexten
helt at nynne paa!
— Læs paa Solens Timeskive:
Dagens Lys er tændt!
Husk, du skal din Saga skrive,
førend det er brændt, —
og, saalangt du er ilive,
er din Skoledag ej endt!

Solo

for Sopran og for Alt,

(Musik af N. Krarup Hansen.)

Hvor dog alle Sommerdage
klarnes i Septemberfreden —
bli'er, som selve Kjærligheden,
Aarets store Hovedsum.
Stands — og kast et Blik tilbage
paa Jert Sommersekels Rum!

Lyt, naar Vinding Kirkeklokke
slynger sine Aftensange
med de mange Ekkoklange
over Skov og Vejle Fjord.
Da sig Eders Minder flokke
til et stille Takkens Kor.

Tak for Tiden, som er svunden,
den — naar Middagssolen brændte,
den — naar Aftenhimlen tændte
Kuppelsalens Buelys:
Hvad end Skjæbnens Ten har spunden,
Lykkens Traad dog Jer fornyes.

Dage kom med Graad som Gave,
Sorgen bleged Eders Kinder.
Lad dog ikke Dødens Minder
skygge Livets Rosenrødt!
Det vandt Sejr — skjøndt mellem Grave
I har Knokkelmanden mødt.

Børneflokken, god og sjelden,
spænder trindt om Land sin Kjæde, —
se den — hver en Alders Glæde:
Barn og Voxne sammen le, —
thi Examen lille Ellen
nylig tog i A B C.

— Vi, som I, for Mangt skal takke:
Nabolag med aabne Døre —
kjerligt Sind og villigt Øre
hos de Tusind, I fik kjær.
Længer bort end Vinding Bakke
rækker Eders Vennehær.

Vidt forgrenet er dens Virken
— sidst af Alt den lærte sove —
og dens Haand paa mange Plove
i vor Samfundsjord er lagt:
Folk i Skolen — og i Kirken, —
ved Maskiners Stempeltakt.

— Ja, den hele Trækfuglskare,
der kom hid ved Jævnøgnstide —
og saa atter spredtes vide
mellem Sli og Skagerak, —
den til Jer sin Gjæld vil klare
med en dyb og sjælfuld Tak!

Recitation.

Det husker ej blot de, hvis Haar er graaet,
men ogsaa vi, som naaet Middagslinjen, —
vi mindes end med sært, tungsindigt Vemod
om hine sildige Novemberaftner,
da Klokker ringed for Kong Frederiks Lig.
— Vi mindes det, da vore danske Sønner
i Slud og Isslag gik til Dannevirke
og der holdt Stand, trods Lidelser og Sult,
indtil hin Vinternat, da uden Sværds-
slag vor gamle Grændsevold blev villig rømmet.

— Vi mindes end en tidlig Foraarsstund,
da, varselsløst, det aabne Sønderborg
blev ovre fra Broager skudt i Brand.
— Vi mindes Dybbøls Fald — vi mindes Freden.

— — — — —
Ja, Fred vi fik — hin dyrekøbte Fred!

Men hvad vi led af Nød, af Sorg og Savn,
kan kun en Modertunge give Navn.

Vort Folk blev sygt. Det søgte mangan Læge,
og mangan, sejrssikker, kom selvbuden
og gav det Raad. — I Nøden vandt vi Kræfter.
Vi lagde Skyttebaner over Landet,
vi flaged og vi fested, mente Digteren,
langt mer, end selv der sømmed sig for Sunde.
Vi gik mod Virkeligheds Hverdagssfære
i Kunstens og i Videnskabens Verden:
Vi danned Øret til som nyt at høre,
vi skjærped Øjet til som nyt at se.
Men glemte halvt, at alt det store Nye,
det fast saa gammelt var som Livet selv.

Den Tid skal flyttes til vort Eftermæle,
skjøndt ej den flytted Slesvigs Grændsepæle.

Da rejste sig en Skole heri Landet,
som traadt forlængst har sine Børnesko.
Og vi, der saa' den, ung og sangbegeistret,
og mente mulig, at den sang formeget —

vi ser den nu, lidt mere sat i Alder!
Vi ser den voxet — ej fra Sang til Arbejd,
men til at skifte skjønsomt mellem Begge.

Og denne Skole *her*, hvis Aarsfest hyldes,
den kæmped med i allerførste Række, —
det vidner Alle, som dens Færd har kjendt.
Den samled Aar for Aar en hjemløs Ungdom
derovre fra vor Sorgens tabte Strand —
og gav den Vidnesbyrd og Tro i Hænde
derpaa, at Folkets Gjensynshaab, det leved,
trods Stræb og Strid, i femogtyve Aar.

— Til Skolens Dagværk regnes »Bygningslære«.
Det Fag, jeg synes, naaer fra Dyr-Skeletter,
fra vore Boliger, de smaa og store,
til Samfundslivets viddudstrakte Hal.
— En Bygnings Fløje, véd jeg, her er grandsket:
hin stolte Gaard, som Holberg mured Foden —
hvis Taarn blev rejst af Adam Øhlenschlæger —
hvis Sale smykkedes fra Gulv til Loft
af Aandens Mesterskare i vort Land.

Det er vort lyse Haab for *denne Skole*,
at den maa fyldes — at dens Værk maa lykkes —
at den maa samle Sønderjyllands Ungdom
med den fra alle Moderlandets Egne
i Nutid — og engang, naar Kongeaaen
ej danner Danmarks Landegrændse mer; —
at den maa lære dem: sig selv at finde,
i Festens Samlag og ved Dagens Arbejd.

Vor Fortid har idag vi kaldt til Stævne:
Vor Fremtid — den skal vies al vor Evne!
Det tidt er sagt: vi løfte skal i Flok.
Det lover meget — men bli'er aldrig nok.
Nej — skal vort tabte Land vi faa tilbage,
skal Sundhed vi af Lægedommen drage, —
det *atter* skal og *atter* være sagt:

»Da maa hver *Enkelt* holde ud sin Vagt«!

Terzet.

(Musik af N. Krarup Hansen.)

I, som flytter Hjem og Skole,
skifter Værnething og Stift,
Lys I faar af samme Sole,
samme Maal for Jer Bedrift.

I, som bliver, I, som farer,
paa den største Magt I stole,
da for Eders Syn sig klarer
Lærebogen: Livets egen Skrift!

Dagens mange Krav vi ane,
halvt kun Dagens Poesi —
kjend dog *helt* din Løbebane:
Legeplads til Arbejdssti.

Om vi gaar bag Plov og Harve,
om vi løfter Tankens Fane, —
maa al Livets Fred vi arve,
naar vort travle Dagværk er forbi!

SØNDERJYDERNE.

Askov og Skibelund, den 24. Juli 1892.

Fra Lyksborg Slottets Skove
til Skibelundens Krat
der gaar en Sørgekare
af Længsler Dag og Nat.
Den holder Stævnemøde
med Tabets Suk fra Nord,
hvor Kongeaaen slynger
sin blanke Grændsesnor.

Og Dybbølbankes Mølle,
med Vingens brede Slag,
den skriver Slesvigs Saga
i Luftens lyse Dag:
Den tolker mellem Grave,
hvad dér er lidt og stridt,
og vidner med en Martyrs Ro,
hvad der er Dit og Mit!

Du sønderjydske Moder,
 som vugger dine Smaa,
giv du dem Sprogets Vaaben, mens
 du lærer dem at gaa!
Lær dem at elske Danmark,
 dets Folk og dets Kultur,
lær dem at læse Møllens Skrift,
 der trodser al Censur!

Lad til den Hær dem hverves,
 hvis Haandgemæng er Fred:
Den Hær skal vinde Verden —
 og Sønderjylland med!
Den skræmmer ingen Fjende op
 ved sin Kanonsalut;
den ægger Ingens Øje,
 thi røgfrit er dens Krudt.

Hin Arbejdshærs Kolonner,
 der skjelner Daad og Digt
fra Hjernesvind og Drømme —
 og gjør sin vaagne Pligt, —

den fandt sig selv og vandt sin Ret,
 hvorhen dens Tropper kom,—
skjøndt ej den skjændte Sønderborg,
 og ej den brændte Rom!

Ja lær hvert Barneøre,
 mens Morgenklokken slaar,
Reveillens Lyd at høre,
 der over Landet gaar:
»Os frelser Talemaader
 saalidt som Hurraraab.
Nu trænges til en Arbejdsdag
 for alle vore Haab!«

Opdrag en Ungdomsskare,
 saa dansk i Ord og Sind,
at Døve det kan høre —
 og øjne hver en Blind!
— — Og, blev vi spredt herhjemme
 og sluttet mangan Pagt —
vi ærer Jer, der holder ud
 hin store Enkelt-Vagt!

III.

TIL MINE TO.

Jeg sang en Morgen i Skoven,
men skifted til Arbejd fra Leg,
da Bonden spændte for Ploven,
og Maskinens Røgstøje steg.
— Og nu, under Middagens Linje,
i mit Hjem, hvor velsignet jeg boer,
da synger jeg atter en Vise
om Lykken paa denne Jord.

NAAR DAGENS VEXELLØB ER ENDT —

Naar Dagens Vexelløb er endt,
jeg søger Dig paa Sundets Skrænt.

Der, hvor Du boer, min Hjertenskjær!
bag alle Dyrehavens Træer.

Jeg synger Dig en fattig Sang:
Du er saa god som Dagen lang.

Og det er Klangen i mit Digt:
Dig vier jeg min Hverdagspligt.

Du er mig nær i Lys og Løn:
i Dagens Travihed, Nattens Bøn.

Min Lykkes Traad er i din Magt;
min hele Sjæl i din er lagt.

Saa følg mig fremad, Fod for Fod,
min unge Brud, saa god, saa god!

KOM TIL MIG!

Kom til mig, naar mit Sind er lyst,
og Søndagsklokken ringer;
kom, lad mig hvile ved dit Bryst,
saa faar min Tanke Vinger!

Og kom, naar flygtet er min Ro,
naar jeg i Tvivl maa græde,
og vis mig: Livet for os To
er, midt i Savnet, Glæde!

Kom til mig, som Du lovedt tidt:
Til Tak jeg vil Dig favne,
og lønne Dig for hvert et Skridt
med Kjærlighedens Navne!

VI MØDTES —.

Vi mødtes paa det Jævne, ad Tankens Vej saa
tidt —

og det var intet Stævne, som ledet vore Skridt.
Men da jeg fra min Bolig gik, det var min faste

Tro:

Paa denne Regnvejrsvandring vi mødes maa, vi To.

Og hvad mit Hjærte aned, det Virkelighed blev,
derfor er det paa Troens Grund, jeg skriver

dette Brev:

Jeg *troed* paa et Møde med Dig, min Undoms-
lyst, —

nu *tror* jeg paa den Kjærlighed, der rummes i
dit Bryst!

Du blussed, da vi mødtes, trods Dagens Regn
og Dis:

men i mit Indre toned en Lovsang til din Pris:
Jeg hilser Dig, min Anna! min Elskede! min

Brud!

»for Du er saa ung, og saa yndig ser Du ud«!

Og om man end mig kalder en Sværmer og
Fantast, —
ved Dig jeg er til Livet og Jorden bundet fast.
Og hører jeg end hjemme i Støvets Dale her, —
ved Dig jeg kommer Dag for Dag dog Himlen
mere nær.

I mine bedste Tanker dit Væsen gaar igjen,
jeg fundet har mit Barnesind, der syntes svundet
hen;
det lyse Haab, jeg ejer, Du har til Livet vakt,
og al min hele Rigdom, den har Du til mig
bragt!

Thi det er *min* den Ungdom, der bygger i dit
Sind.
og det er *min* de Roser, der blusser paa din
Kind,
og hvad Du har i Eje, det har for *mit* jeg kaldt:
Du er min Lykkebringer, mit Eneste, mit Alt!

AFTENVANDRING.

Du bøjer dit fine Hoved,
Du sænker dit vaade Blik, —
og fængsler mit lyttende Øre
med al din Tales Musik.

Du Kjære, Trofaste, Blide,
saa god, saa uskyldig og øm!
som her jeg gaar ved din Side,
opfyldes min Ungdoms Drøm.

Naar her i de bugtende Gange
os Mørket tager i Favn, —
min Sjæl, den fyldes af Sange,
mit Hjerte, det fries for Savn.

Og under Kastaniernes Grene,
mens Aftenen sænker sit Flor,
vil jeg synge for Dig alene
om Livet og Lykken paa Jord.

Og Sangen skal lyde: Min Hustru,
min unge, velsignede Brud!
Jeg vil bære Dig paa mine Arme
i den videste Verden ud! — — —

TIL HENDE STOD MINE TANKER —

»Til Hende stod mine Tanker«,
naar Verden var lys og let;
mod hende gik al min Længsel,
naar jeg var mødig og træt.

Jeg hende vil byde til Sæde,
— for hun er den Bedste, jeg ved, —
og byde den Aand, som er Glæde,
at dale til hende ned!

Hun ejer min Kjærlighedsvarme,
mit Væsen saa fuldt og helt, —
og hun har min Lykke fordoblet,
og hun har mit Vemod delt.

Som Sanger jeg tabte mit Mæle
i Dagenes travle Dont;
jeg vandt dog de tusind Sjæle
og ejer en vid Horizont.

Men mer end Alt, hvad jeg ejer,
det er en eneste En,
og hun er mig Livets Fylde:
min Skat og min Øjsten.

»Til hende staar mine Tanker«,
naar Verden er lys og let; —
mod *Hende* gaar al min Længsel,
naar jeg er mødig og træt!

JEG VAR I SVÆRTEGADE —

„Hvem har nogensinde klavret op
ad den srævre, stejle, slidte, mørke
Trappe i det lille Hus i den kun
sjelden af Solen gjæstede smalle
Sværtegade og mindes ikke Digterens
beskedne Ungkarleværelse med det
tilrøgede Loft og de gamle tarvelige
Møbler.“

Kr. Arentzen.

Jeg var i Sværtegade
i Onkel Ludvigs Stue,
mens Sommersolens Lue
den gød sit Strimeskjær
paa Loftets mørke Flade
og Vindvets Bøgetræer.

Jeg elsked denne Sanger,
der sad i Gyngestolen
i Glød af Sommersolen
og Ungdomssindets Magt:
Erotiske Falanger,
de var hans Æresvagt.

End mindes jeg hans Tale;
den drog hans Hu tilbage
til hine »velske Dage«,
hans Tanke kredsede om:
til Vatikanets Sale
og til det gamle Rom.

Hans Aand ej kjendte Striden,
han havde Sjælens Varme,
han ejede aabne Arme
for Livets Poesi, —
og »Gjærningen i Tiden«,
den gik hans Vej forbi.

Han listed frem et lille
Poem af Skabets Gjemme, —
han med sin bløde Stemme
læste sin »sidste Sang«:
en fin, ukonstlet Trille
fra Danmarks Foraarsvang.

— — Med Passet, Vandringsstaven,
forlængst han gik paa Rejser
der, hvor der ikke knejser
en huggen Milesten.
Mens Bøgen staar paa Graven
og vifter med sin Gren.

Decenniet er svundet,
dets Spil sig sært har føjet:
Nu staar jeg taarebøjet
og kysser ømt din Haand.
Men at jeg Dig har fundet,
skyldes hans fine Aand.

Thi det var Dig, Du søde,
ukjendte lille Pige
— Fyrstinde i mit Rige —
han viede sin Sang.*
End mine Kinder gløde
ved disse Rhythmers Gang.

* Bødtcher: Sidste Digte, Pag. 82.

Og hver Gang jeg vil binde
en Krands til Dig, Du Kjære!
og hver Gang jeg vil bære
for Dig mit Ønske frem:
Gid da hans lyse Minde
maa straaale i vort Hjem!

Min Brud! maa saa Du ynges,
trods alle Fødselsdage,
og frejdig se tilbage,
om end Skjærsommer gaar, —
da skal dens Roser slynges
ind i dit brune Haar.

Min Elskede! Du Søde!
Jeg bøjer dybt mit Hoved;
thi hvad dit Hjerte loved,
det har din Gjærning holdt, —
og paa vort første Møde
jeg tænker sejerstolt!

DERUDE BØLGER RUGEN.

Derude bølger Rugen
paa Markens sorte Muld,
og Høsten har besaaet
Naturen med sit Guld.

Og Du, min Hjertenskjære,
som skjænkede mig din Tro,
Du selv har naaet Sommer,
har traadt din Barnesko.

— Hav Tak for Kjærligheden,
for Vaaren, den som svandt;
hav Tak for Sommerfreden,
som nær os sammenbandt!

Det vorde da din Lykke
fra nu til Aftendag:
at eje Fred og Glæde
bag Hjemmets lave Tag!

Thi Hjemmet har dit Hjerte,
din Tragten og dit Liv:
Saa nøjsom og taknemlig
som trofast er min Viv.

Og stemmer jeg end sparsomt
til Tak min Lyres Streng --
den skal idag velsigne
Dig og din lille Dreng!

EN SANG OM LUDVIG ADOLPH.

[Til min Hustru].

Der er to Barneøjne,
som ind i mine ser;
der er to Barnelæber,
som smiler, naar jeg ler.

Der er en Dreng i Verden,
velsignet, blød og smuk:
ham vier jeg min Gjerning
og Hjertets bedste Suk.

Og mens han bygger Huse
og Slotte til sin Mo'er,
saa bygger mine Drømme
hans Fremtid lys og stor.

Og naar i Drøm han blunder,
foruden Savn og Mén,
da vaager mine Tanker
hos ham, min Øjesten!

Naar mine Haar bli'er hvide
engang om lange Aar,
jeg ønsker ham de blide,
de lyse Manddomskaar.

Og ud i Verden vide
jeg følge maa hans Fjed:
Om noget han maa lide,
da maa jeg lide med.

Der er paa Jord en Glæde,
usigelig af Navn:
en Moder med sin spæde,
sin dyre Skat i Favn.

— Der er to Barneøjne,
som ind i mine ler;
som dugges, naar jeg græder,
som al min Glæde ser!

11. AUGUST 1890.

[Med Forglemmigejer].

Forglem mig ej!

naar Dagens Travlhed spænder
min Villie og betager alt mit Sind!
Forglem mig ej, naar Nattens bløde Hænder
omkring mit Øje lægger tyst et Bind.

Forglem mig ej, naar i min egen Verden
jeg tankefuldt mit Væsen hyller ind!

Forglem mig ej!

naar jeg engang skal ældes,
og naar mit brune Haar er blevet graat;
naar af den store Livets Lov jeg sældes,
naar al min Virken er »en Saga blott«.

Forglem ej ham, der skjænkede Dig sit

Hjerte, —

hvis Hu og Higen ønsker Dig alt Godt.

Forglem mig ej!

 naar i et Barneøje
din Moder glæde finder al sin Løn.
Forglem ej ham, hvis Lod det blev at pløje,
saa Markens Fylde, den gjør Høsten skøn.
 Forglem mig ej! Der er en Livets Varme,
 et Tankens Alvor lagt i denne Bøn.

Forglem mig ej!

 det toner Dig imøde
fra vore Stuers lille Billedhær.
Forglem ej Drengen, ham med Kinder røde,
og alle Haabets Farver om sin Færd!
 — Saa vil vi bære Dig paa Hænder
 bløde,
og Du skal føle, hvad et Hjem er værd'!

HOS DIG.

Jeg har været Dig nær i din Glæde,
naar Solskin laa i dit Blik;
jeg har drømt med Dig, naar din Tanke
ad Fremtidsstjerne gik.

Og »ensom« var Du. — For Mange
blev *Du* kun en lukket Bog,
og jeg er jo blot den Ene,
som fuldt paa dit Selv blev klog.

Men det er blevet min Digtnings
og min egen Rigdom og Rang:
at jeg er elsket i Verden,
og at Livet bærer min Sang.

Jeg har været Dig nær i dit Vemod,
og Du i min Favn har grædt,
naar Du følte det tungt at leve
og følte Dig træt — saa træt.

Og gennem din barnlige Taare,
jeg elsked Dig mere endnu;
thi for mig er Ingen i Verden
saa god og saa trofast som Du.

En Strøm af din Ungdomsglæde
er lagt i min Poesi;
den er viet ind af din Taare,
og din Sjæl afspejles deri!

NAAR VERDEN SER PAA MIG MED
LYSE ØJNE —.

Naar Verden ser paa mig med lyse Øjne,
naar i min Travlhed selv jeg finder Ro,
naar Højtidsdage bliver mine søgne —
jeg glemmer tidt
din Ømhed og din Tro.

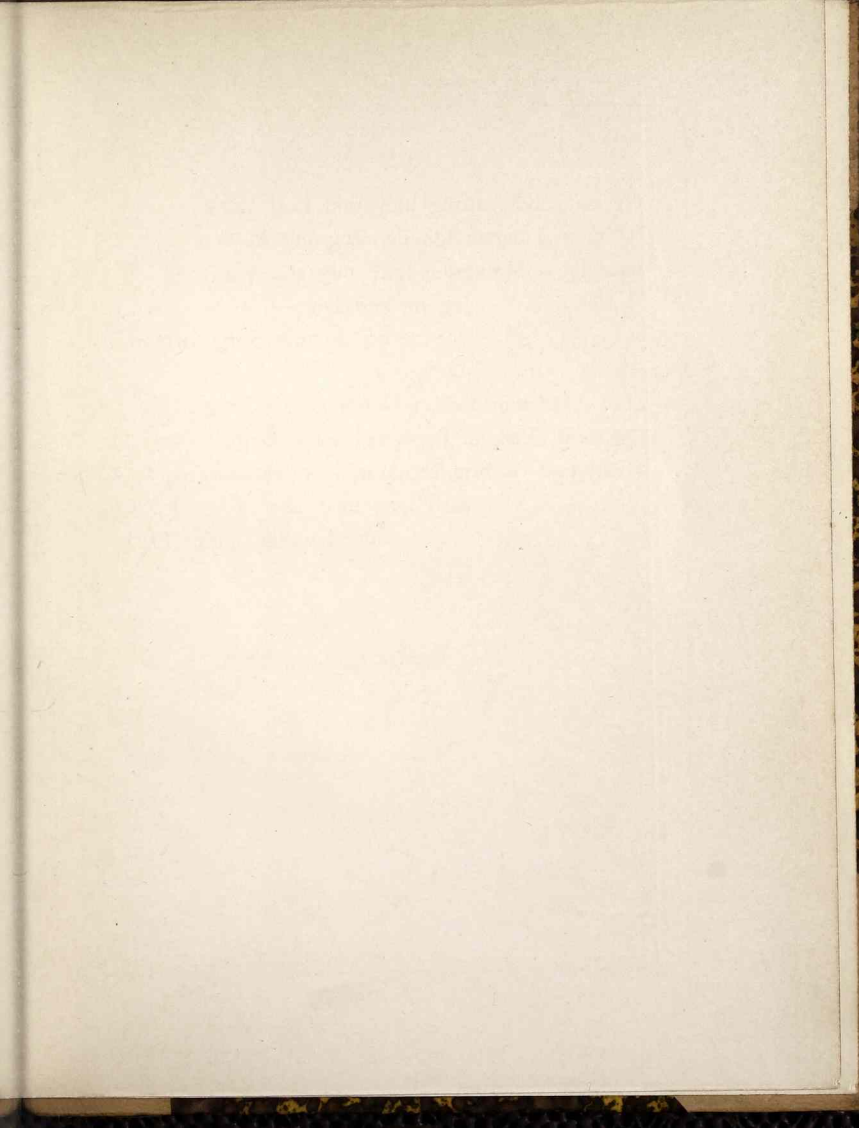
Naar Dagens Gang mig bringer Sol og Glæde,
og ingen Modgangstime kommer nær.
naar den er jævn, den Vej, min Fod skal træde,
jeg glemmer tidt,
hvor Du dog har mig kjær!

Men naar saa Taarer blinker i mit Øje,
naar jeg mismodig er, og syg og træt;
naar Ingen rigtig kan forstaa min Møje —
min Vej til Dig
er lige da og let.

Og naar Bekymring blev min Lod alene,
og naar Tungsindigheden tog mit Mod,
naar jeg i Mængden følte mig saa ene:
jeg husked Dig —
og du min Sorg forstod.

Hav Tak, min Ven, i Glæden og i Sorgen!
Og Gud velsigne Dig paa denne Dag!
Hvad end os bringes, Morgen efter Morgen,
med Dig, med Dig
boer Lykken under Tag!

Natten kommer,

da Ingen kan arbejde.

